

Obsah

Kapitola 1

Civilní letectví a jeho právní úprava	9
a) Pojem leteckého práva	9
b) Vznik a vývoj leteckého práva	11
aa) Letecké právo v období do sjednání Pařížské úmluvy z roku 1919	11
bb) Letecké právo v období od Pařížské úmluvy z roku 1919 do Chicagské úmluvy z roku 1944	12
cc) Současné tendence vývoje leteckého práva	15
dd) Vědeckotechnický pokrok a letecké právo	17
c) Základní principy leteckého práva	18
d) Prameny leteckého práva	25
aa) Prameny mezinárodního leteckého práva	25
bb) Prameny českého vnitrostátního práva	28

Kapitola 2

Právní režim vzdušného prostoru	30
a) Faktory ovlivňující režim vzdušného prostoru	30
b) Pojem vzdušného prostoru	32
aa) Suverénní vzdušný prostor jako součást území státu	32
bb) Volný vzdušný prostor jako součást volného mezinárodního území	34
cc) Přilehlé vzdušné oblasti	35
c) Právní základy letů nad státním územím	36
d) Pravidla upravující pobyt cizího letadla na území státu a v jeho vzdušném prostoru	40

Kapitola 3

Mezinárodní organizace v oblasti civilního letectví	46
a) Mezinárodní vládní organizace v oblasti civilního letectví	46
aa) Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)	46
bb) Evropská konference pro civilní letectví (ECAC)	58
cc) EUROCONTROL	59
dd) Africká konference pro civilní letectví (AFCAC)	60
ee) Agentura pro bezpečnost leteckého provozu v Africe a na Madagaskaru (ASECNA)	62
ff) Středoamerická organizace pro řízení letového provozu (COCESNA)	63
gg) Rada civilního letectví arabských států (CACAS)	64

hh)	Latinskoamerická komise pro civilní letectví (LACAC)	64
ii)	Rada pro leteckou dopravu Jižního Pacifiku (SPATC)	65
b)	Mezinárodní nevládní organizace v oblasti civilního letectví	65
aa)	Mezinárodní sdružení leteckých dopravců (IATA)	65
bb)	Mezinárodní sdružení civilních letišť (ICAA)	68
cc)	Mezinárodní společnost pro letecké komunikace (SITA)	70
dd)	Mezinárodní federace sdružení dopravních pilotů (IFALPA)	72

Kapitola 4

Evropské právo civilního letectví	73
a) Úvod	73
aa) Prameny evropského práva civilního letectví	74
bb) Cíle evropského práva civilního letectví	75
b) Liberalizace evropského dopravního trhu	76
aa) Důvody a význam liberalizačních opatření	76
bb) Licencování leteckých dopravců	76
cc) Přístup leteckých dopravců na tratě v EU	77
dd) Tarify a sazby za letecké služby	78
c) Pravidla hospodářské soutěže v oblasti letecké dopravy	79
aa) Pravidla pro přidělování letištních slotů	82
bb) Úprava poskytování letištních (handlingových) služeb	83
cc) Letištní poplatky	84
dd) Státní subvence leteckým dopravcům	85
d) Počítačové rezervační systémy	85
aa) Právní úprava	86
bb) Zásady a působnosti správy CRS	86
e) Práva pasažérů v Evropské unii	87
aa) Odškodnění v případě nehody	87
bb) Odškodnění v případě odmítnutí nástupu do letadla, zrušení letu a zpoždění	88
cc) Paušální (komplexní) cesty	90
f) Bezpečnost letecké dopravy	91
aa) Cíle a poslání Evropské agentury pro bezpečnost v letectví (EASA)	91
g) Reforma systému řízení letového provozu v Evropě	92
aa) Činnost a závěry High Level Group Evropské komise	92
bb) Projekt Single European Sky (jednotné evropské nebe)	93
h) Ochrana životního prostředí	94
i) Společná evropská dopravní politika v oblasti civilního letectví	95
aa) Mezinárodní spolupráce Evropské unie s třetími zeměmi	95
bb) Vztahy a spolupráce EU s USA v oblasti letecké dopravy	97

Kapitola 5

Boj s nezákonnými činy proti civilnímu letectví	99
a) Pojem nezákonných činů proti civilnímu letectví	99
b) Podmínky aplikace mezinárodních smluv upravujících potlačování činů nezákonného zasahování do činnosti civilního letectví	102
c) Vydávání (extradice) a potrestání pachatelů nezákonných činů proti civilnímu letectví	106
d) Další mnohostranné mezinárodněprávní závazky při potlačování nezákonných činů proti civilnímu letectví	109
e) Činnost Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) při potlačování nezákonných činů proti civilnímu letectví	110

Kapitola 6

Obchodní práva v mezinárodní letecké přepravě	117
a) Pojem a druhy obchodních práv	117
b) Poskytování obchodních práv	121
c) Dohody o letecké dopravě a jejich ekonomické aspekty	123
d) Dvoustranné letecké dohody zavazující Českou republiku	136
e) Regulace v mezinárodní letecké dopravě	137

Kapitola 7

Odpovědnost za škodu v civilním letectví	142
a) Obecný úvod	142
b) Odpovědnost leteckého dopravce za přepravní škodu	144
c) Odpovědnost za škodu způsobenou letadly třetím osobám na zemi	149
d) Odpovědnost orgánů řízení letového provozu	151

Kapitola 8

Právní status letadla	152
a) Pojem letadla	152
b) Právní klasifikace letadel	153
c) Státní příslušnost a registrace letadel	154
d) Vlastnické právo k letadlům	158
e) Způsobilost letadla	159

Kapitola 9

Posádka letadla	162
a) Pojem a složení posádky letadla	162
b) Státní občanství členů posádky	163
b) Požadavky na průkazy způsobilosti členů posádky	164

d) Základní práva a povinnosti posádky	168
--	-----

Kapitola 10

Právní status leteckého podniku	173
a) Pojem leteckého podniku	173
b) Státní řízení činnosti leteckých podniků	175
c) Společné letecké podniky a jiné formy spolupráce leteckých podniků	177
d) Dohody mezi leteckými podniky	180

Kapitola 11

Letiště a jeho právní status	184
a) Pojem letiště	184
b) Právní status letiště a jiných pozemních zařízení	185
c) Ustanovení Chicagské úmluvy z roku 1944 o letištích	188
d) Zjednodušení formalit při příletu a odletu letadel	190

Kapitola 12

Letové provozní služby	192
a) Úvod	192
b) Standardizace letových provozních služeb	193
c) Aeronavigační plánování	194
d) Společné financování letových provozních služeb v mezinárodním letectví	196
e) Druhy letových provozních služeb	199
f) Rozdělení vzdušného prostoru pro účely letových provozních služeb	200
g) Organizace letových provozních služeb	201
h) Orgány zajišťující letové provozní služby	204
i) Aeronavigační poplatky	205
j) Pojem orgánu řízení letového provozu (ŘLP)	206
k) Odpovědnost při poskytování služeb řízení leteckého provozu	208
aa) Současný stav právní úpravy	208
bb) Základní principy odpovědnosti při poskytování služeb ŘLP	209
cc) Subjekt odpovědnosti	211
dd) Současný rámec mezinárodního poskytování ŘLP	214

Kapitola 13

Pomoc letadlům v tísni	217
a) Prameny právní úpravy	217

b) Organizace pátrání a záchrany	218
c) Pátrání a záchrana v ČR	224

Kapitola 14

Právní režim kosmického prostoru	225
a) Pojem a hranice kosmického prostoru	225
b) Mezinárodně právní režim kosmického prostoru	226
c) Právní status kosmonautů a kosmických objektů	229
d) Odpovědnost za kosmickou činnost	231
e) Mírové využití kosmického prostoru a právní problémy kosmických aplikací	235

Přílohy

Příloha 1	
Zákon o civilním letectví (letecký zákon)	240
Příloha 2	
Úmluva o mezinárodním civilním letectví	298
Příloha 3	
Dohoda o tranzitu mezinárodních leteckých dopravních služeb	330
Příloha 4	
Úmluva o trestných a některých jiných činech spáchaných na palubě letadla	334
Příloha 5	
Dohoda o letecké dopravě – vzorový text České republiky	343
Seznam použité literatury	360
Seznam použitých českých právních předpisů a mezinárodních smluv	361